

Poľská agrárna komora oslávila 20. výročie

Predseda SPPK Milan Semančík a riaditeľ úradu SPPK Jozef Artim sa 24. augusta 2016 zúčastnili osláv 120. výročia vzniku prvej samosprávnej organizácie roľníkov v Poľsku a 20. výročia vzniku Národného výboru poľnohospodárskych komôr (KRIR) vo Varšave.

Otvorenie nového sídla KRIR vo varšavskej štvrti Parzniew za účasti 16 regionálnych komôr. Tretí zľava Milan Semančík.
Zdroj: krir.pl

Poľská samosprávna organizácia je podobne ako Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora založená na základe zákona zo 14. decembra 1995 o poľnohospodárskych komorách, ktorý nadobudol účinnosť 5. apríla 1996. V súlade so zákonom sú členmi Národného výboru poľnohospodárskych komôr - KRIR fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť v poľnohospodárstve, vrátane členov poľnohospodárskych družstiev. Svoju činnosť realizuje KRIR prostredníctvom siete 16 regionálnych poľnohospodárskych komôr (WIR).

KRIR je členom COPA COGECA, pričom má svoje zastúpenie priamo v sídle COPA a 4 stálych zástupcov v Bruseli. Na činnosť úradu KRIR pri COPA v Bruseli prispieva v plnej miere štát. Poľština je jedným zo štyroch oficiálnych jazykov, v ktorých združenie COPA rokuje a publikuje.

Slávnostné otvorenie

Oficiálna časť osláv začala svätou omšou, ktorú celebroidal známy varšavský arcibiskup, kardinál Kazimierz Nycz. Svoj príhovor začal pripomienkou najstaršieho zachovaného literárneho diela v latinčine, De Agri Cultura od Marcusa Porciusus Cata (234 - 149 pred Kr.). Názov tohto diela - voľne preložené ako „zveľaďovanie, skultúrňovanie pôdy“ - dalo základ slovu kultúra v dnešnom ponímaní. Vyzdvihol tým význam a postavenie roľníka v histórii skultúrňovania ľudskej spoločnosti.

Svätá omša, ktorou začali oslavy. Zdroj: krir.pl

Po skončení omše nasledovalo slávnostné otvorenie nového sídla KRIR vo varšavskej štvrti Parzniew, ktorého sa zúčastnil aj predseda SPPK. Po slávnostnom otvorení budovy začala oficiálna časť programu, ktorú otvoril prezident KRIR Wiktor Schmulewicz. Obecenstvu sa prihovril aj zástupca kancelárie prezidenta Poľskej republiky a prečítal pozdravný list prezidenta Andrzeja Dudu. Minister poľnohospodárstva a rozvoja vidieka Krzysztof Jurgiel ocenil význam a prínos komory pri razantnom úspechu poľského agrosektora po vstupe do EÚ. V ďalších vystúpeniach poľských europoslancov a miestnej politickej špičky sa objavovala otázka sily poľského agropotravinárskeho sektora, ale aj ruského embarga a predaja pôdy zahraničným občanom, resp. špekulantom s pôdou.

Prvenstvá v produkcii

Poľsko v roku 2014 vyviezlo agrárne produkty a potraviny za takmer 21,9 mld. €, čo bolo medziročne o 7,1 % viac. Dovoz stúpol podľa poľského štatistického úradu o 5,9 % na 15,1 mld. €. Plusové saldo činilo 6,8 mld. €. Poľsko je v súčasnosti siedmym najväčším výrobcom potravín v EÚ. Prvé miesto mu patrí v produkcii tritikale. Krajina okrem toho produkuje najviac jablák - asi 3 mil. ton, pričom 40 % ide na vývoz. Vo veľkom vyváža aj čierne ríbezle, šampiňóny a zemiaky. Poľskí výrobcovia potravín a nápojov si predsavzali za rok 2016 zvýšiť export aspoň o 5%, čím by dosiahli nový exportný rekord.

Predseda SPPK Milan Semančík preberá ocenenie poľskej komory. Zdroj: autor

Ruské embargo

Ruské embargo z celkového objemu exportu pritom predstavuje viac ako polovičný výpadok. Ešte horšie dopadli poľské mliekarne, ktorých export končil z troch štvrtín v Rusku. Vláda vo Varšave nedávno vyhlásila nové programy na podporu agrárneho exportu, napr. Go Africa. "Ak sa nám nepodarí počas dvoch až troch rokov preniknúť na nové trhy a zdvojnásobiť vývoz potravín, budeme mať vážne problémy," varuje poľský minister poľnohospodárstva. Hlavným dôvodom sú značné nadbytočné kapacity, ktoré poľskí potravinári v minulých rokoch vybudovali. Od polovice 90. rokov minulého storočia do finančnej krízy v roku 2008 do nich investovali približne 18 mld. €. Tamojší potravinári pokračovali v investíciách do spracovateľského priemyslu aj ďalej. Vývoz teraz tvorí asi pätinu celkového obratu potravinárskych firiem. K hlavným odberateľom poľských potravín patria dnes krajiny ako Nemecko (v exporte mu patrí prvenstvo), Veľká Británia, Česko, Francúzsko a Slovensko.

Viceprezident polskej komory Róbert Nowak ocenený za prácu pre komoru. Zdroj: autor

Odznela aj kritika

Pri vystúpení zástupcov všetkých 16 regionálnych komôr odznali aj kritické hlasy smerom k ministromi poľnohospodárstva, ale aj vedeniu KRIR za súčasnú krízu vyvolanú politickými rozhodnutiami Európskej komisie. Kritika sa týkala hlavne situácie okolo žatvy, súčasných cien obilnín a prepadu cien mlieka. Rezonovala tiež problematika ochrany pôdy pre výpredajom.

V závere slávnostnej časti predseda SPPK Milan Semančík prevzal ocenenie poľskej komory za prínos pri prehĺbení vzťahov medzi KRIR a SPPK. Vo svojom pozdravnom vystúpení vyzdvihol vzájomnú, takmer dvadsaťročnú spoluprácu v rámci krajín V4. Po ňom vystúpili aj ďalší zástupcovia samospráv z Francúzska, Litvy a Maďarska.